

نامزدهای انتخابات

ریاست جمهوری ۱۴۰۰

بیوگرافی و سوابق اجرایی کاندیدها

کاندیداهای قطعی و تایید صلاحیت شده انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ توسط شورای نگهبان اعلام شدند. سعید جلیلی، ابراهیم رئیسی، محسن رضایی، امیرحسین قاضی زاده هاشمی، ناصر همتی، علیرضا زاکانی و محسن مهرعلیزاده ۷ نامزد نهایی برای رقابت های سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری هستند.

بیوگرافی و سوابق اجرایی کاندیدهای ریاست جمهوری را در این اینفوگرافیک مشاهده می کنید.

سعید جلیلی

عضو حقیقی مجمع تشخیص مصلحت نظام

دولت طیبه
 سال ۵۶ (مشهد - خراسان)
 دکترای علوم سیاسی (دانشگاه امام صادق)
اصول گرا
 عضو شورای راهبردی روابط خارجی (۱۳۹۳ تاکنون)
 دبیر شورای عالی امنیت ملی (۱۳۸۶-۱۳۹۲)
 معاون اروپا و آمریکای وزارت امور خارجه (۱۳۸۴-۱۳۸۶)

محسن رضایی

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام

دولت نهضت ملی برای آبادانی ایران و مبارزه با فساد و شبکه نفوذ
 سال ۶۶ (مسجد سلیمان - خوزستان)
 دکترای اقتصاد (دانشگاه تهران)
اصول گرا
 فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (۱۳۷۶-۱۳۶۰)

سید ابراهیم رئیسی الساداتی

رئیس قوه قضائیه

دولت مردمی برای ایران قوی
 سال ۶۱ (مشهد - خراسان)
 دکترای فقه و مبانی حقوق (دانشگاه شهید مطهری) سطح چهار فقه و اصول (خوزه علمیه)
اصول گرا
 نماینده ادوار چهارم و پنجم مجلس خبرگان رهبری (۱۳۸۵ تاکنون)
 تولیت استان قدس رضوی (۱۳۹۴-۱۳۹۸)
 دانشیار کل کشور (۱۳۹۳-۱۳۹۵)
 معاون اول رئیس قوه قضائیه (۱۳۸۲-۱۳۹۲)
 رئیس سازمان بازرسی کل کشور (۱۳۷۲-۱۳۸۲)

علیرضا زاکانی

نماینده مردم تهران و رئیس مرکز پژوهش های مجلس یازدهم

دولت اقدام و اصلاح
 سال ۵۶ (تهران)
 دکترای پزشکی هسته ای (دانشگاه تهران)
اصول گرا
 نماینده ادوار هفتم تا نهم مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۲-۱۳۹۵)

سید امیرحسین قاضی زاده هاشمی

نماینده مردم مشهد کلات و نایب رئیس اول مجلس یازدهم

دولت سلام
 سال ۵۰ (فریمان - خراسان)
 دکترای پزشکی (تخصصی گوش و حلق و بینی) (دانشگاه مشهد)
اصول گرا
 نماینده ادوار هشتم تا دهم مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۷-۱۳۹۹)

محسن مهرعلیزاده

مضامین مدیرمسئولان منطقه آزاد کیش و رئیس هیات مدیره شرکت مهندسی توسعه آب آسا

دولت تحول و عدالت
 سال ۶۵ (آذربایجان شرقی)
 دکترای اقتصاد (دانشگاه تبریز - همدان)
اصلاح طلب
 استاندار اصفهان (۱۳۹۶-۱۳۹۷)
 معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان تربیت بدنی (۱۳۸۰-۱۳۸۴)
 استاندار خراسان (۱۳۷۶-۱۳۸۰)

ناصر همتی

رئیس کل بانک مرکزی

اصلاحات عمیق و گسترده اقتصادی
 سال ۶۳ (کبودرآهنگ - همدان)
 دکترای اقتصاد (دانشگاه تهران)
اعتدال گرا
 رئیس بیستم مرکزی (۱۳۹۵-۱۳۹۷) و (۱۳۸۵-۱۳۸۷)
 مدیر عامل بانک ملی ایران (۱۳۹۲-۱۳۹۵)
 مدیر عامل بانک سینا (۱۳۸۵-۱۳۹۲)
 معاون سیاسی صنایع (۱۳۶۸-۱۳۷۲)

گزارش

آرمان ملی - امید کاجیان: در میان لیست باقی مانده هفت نفره از ثبت نام کنندگان انتخابات ریاست جمهوری، نام دو نفر بیش از همه به یکدیگر گره خورده اند؛ سعید جلیلی و ابراهیم رئیسی. جلیلی را همه به نام همان مذاکره کننده ارشد و دبیر شورای عالی امنیت در دوران دولت های نهم و دهم می شناسند و البته منتقد تمام و کمال برجام و از نزدیکان جبهه پایداری. ابراهیم رئیسی، رئیس قوه قضائیه هم که بسیاری از هم اکنون او را به نام رئیس جمهور آینده قلمداد می کنند، معرف حضور همه هست. در این میان اما یک پرسش ایجاد شده و آن اینکه چرا برخلاف اظهارات گذشته هر دوی این افراد در انتخابات ثبت نام کرده اند و امروز هم که هر دو تایید شده اند؛ موضوعی که می تواند معادلات انتخاباتی را برخلاف تصورات قبلی به هم بزند. این روزها برخی کاندیدها با عنوان یار کمکی رئیسی یاد می شود. به خصوص علیرضا زاکانی و امیرحسین قاضی زاده هاشمی، که امروز کاندیدای ریاست جمهوری است اما خود چندی قبل تر از لزوم کنار رفتن عنوان ریاست جمهوری سخن گفته و اظهار داشته بود: به نظر می رسد لازم است که در کشور مدتی طولانی نظام پارلمانی حاکم شود. ما نیاز داریم در موقع لزوم سریعاً افراد را عوض کنیم اما با شرایط کنونی اگر سراغ هر کسی برویم بحران سیاسی ایجاد می شود. قاضی زاده هاشمی با اشاره به اینکه یک نظر این است که نخست وزیر را احیا کنیم تا مجلس بتواند دولت را رصد کند، افزوده بود: مجلس اکنون نمی تواند بسیاری از برنامه های دولت را رصد کند. رئیس جمهور نیز یک فرد برخاسته از آرای مردم است و نمی توان به راحتی به سراغش رفت؛ زیرا یک نماد سیاسی است. موضوعی که نشان می دهد او چندان میلی به جایگاه فعلی ریاست جمهوری ندارد. اما آیا سعید جلیلی هم مانند قاضی زاده هاشمی و زاکانی، کاندیدای پوششی است؟ آنچه در نگاه اول در این باره به نظر می آید این است که جلیلی به نفع رئیسی کنار می رود؛ اما برخی مسائل و دلایل می تواند عکس آن را شکل دهد، به این معنا که شاید شاهد شگفتی باشیم و آن اینکه در ادامه این رئیسی است که به نفع او از انتخابات کناره گیری کند.

ثبت نام جلیلی با وجود رئیسی
 ستاد انتخابات سعید جلیلی بارها بر این موضوع تاکید کرده بود که شرط حضور جلیلی در انتخابات نیامدن آیتا... رئیسی و ثبت نام اوست.

چند دلیل برای احتمال یک تغییر استراتژیک انتخاباتی در میان اصولگرایان رئیسی به نفع جلیلی کنار می رود؟

جلیلی کاندیدای نهایی

یکبار سیدحسین نقوی حسینی، رئیس ستاد انتخابات سعید جلیلی در شهرستان های استان تهران در انتخابات سال ۹۲، درباره حضور سعید جلیلی در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ بیان کرد: با توجه به اینکه جلیلی در انتخابات سال ۹۲ حضور داشته و رای خوبی هم به دست آورده، آمادگی نامزدی برای حضور در ریاست جمهوری ۱۴۰۰ را هم دارد، اما تمامی گزینه ها در جریان اصولگرا منظر حجت الاسلام والمسلمین سید ابراهیم رئیسی هستند تا ببینند موضع انتخاباتی وی چیست. او خاطر نشان ساخته بود: اگر سید ابراهیم رئیسی نامزد شود و به انتخابات بیاید، نامزدهای اصولگرایان و سعید جلیلی از او حمایت خواهند کرد، در غیر این صورت جلیلی وارد میدان خواهد شد. در زمانی هم که ثبت نام رئیسی در این انتخابات قطعی شد، در رسانه های مختلف اصولگرا خبر آمد که در پی قطعی شدن کاندیداتوری سید ابراهیم رئیسی در انتخابات ریاست جمهوری، سعید جلیلی در جلسه ای که با برخی افراد ستادی خود داشت اعلام کرد در انتخابات ریاست جمهوری ثبت نام نخواهد کرد. اما ناگهان شاهد نام نویسی جلیلی در انتخابات بودیم و رئیسی هم همین طور. این ثبت نام اگر خلف وعده جلیلی به شمار نیاید می تواند ناشی از اطمینان خاطر او بر یک موضوع باشد یا نوعی بده بستان سیاسی تلقی شود؛ اینکه جلیلی می داند رئیسی قرار نیست تا پایان انتخابات بماند و از همین روست که با وجود نام نویسی وی، ثبت نام می کند؛ به عبارتی برخلاف تصورات این رئیسی است که می خواهد به نفع جلیلی کنار بکشد.

کناره گیری برای وجهه
 نکته دیگری که در این میان به احتمال کناره گیری رئیسی به نفع جلیلی دامن می زند، وضعیت است که بعد از تایید صلاحیت ها پیش آمده است. عملاً رئیسی که با توجه به تصمیم بخش قابل توجهی از مردم در عدم مشارکت انتخابات ۱۴۰۰ - که پیش تر به اصلاح طلبان رای می دادند - پیروز این میدان به شمار می آید، اکنون با درصاحت های چهره هایی که می توانست با ستاد به آن ها موضوع رقابت انتخاباتی و پیروزی در این رقابت را پیش بکشد، در نبود این رقبا وجهه و اعتبار سیاسی خود را در خطر می بیند. به بیانی دیگر او نمی خواهد در میدانی که عملاً رقابتی وجود ندارد رئیس جمهوری متفاوت لقب بگیرد، از همین روست که ممکن است موضوع کناره گیری به عنوان یکی از راهکارها به نفع جلیلی مطرح باشد و او با توجه به اینکه اکنون رئیس قوه قضائیه است و مصون از نگاه های انتقادی معمول به روسای جمهور در رسانه ها، همچنان خود را موصون نگه داشته و اینگونه جلیلی را مورد حمایت قرار دهد و خود نیز برای کسب اعتبار از نامزدی ریاست جمهوری کنار بکشد.

شایعه مطرح شده
 شایعه ای که در مورد کناره گیری رئیسی در رسانه ها مطرح شده نیز به گمانه زنی ها افزوده است؛ اینکه رئیسی به سود یکی از کاندیدها کناره گیری کرده است. شایعه این بوده که در رسانه های اعلام شده: «برخی محافل اصولگرایی از رخ دادن اتفاقی مهم در آینده ای بسیار نزدیک خبر می دهند. بنا بر اخبار به دست آمده، گروهی از اصولگرایان خبری را در بین خود نقل می کنند مبنی بر اینکه به زودی سید ابراهیم رئیسی در حمایت از

کاندیداتوری سعید جلیلی از دور رقابت ها کنار خواهد رفت و به قوه قضائیه باز خواهد گشت.» خبری که البته تکذیب شد و ستاد انتخابات رئیسی اعلام کرد این خبرها را جریان رقیب برای انتخابات مطرح کرده است. اما تکذیب شدن این خبر در حالی است که پیشتر موضوع تصمیم رئیسی برای ثبت نام در انتخابات که رسانه های شد هم تکذیب شده بود.

چند مزیت کناره گیری رئیسی
 کناره گیری رئیسی از نامزدی ریاست جمهوری برای او می تواند چند مزیت داشته باشد؛ یکی آنکه فرصت دارد به بازسازی وجهه خود در این باره بپردازد، دوم همچنان می تواند رئیس قوه قضائیه بماند و سوم اینکه با این مسیر ریاست جمهوری سعید جلیلی هموار می شود و به این ترتیب به نوعی جلیلی ریاست جمهوری خود را مدیون رئیسی خواهد بود. این به معنای آن است که آن موقع تعاملات دوقوه بیش از هر زمانی می شود و چه بسا رئیس قوه قضائیه خواسته هایش را بهتر در امور اجرایی با سعید جلیلی در میان بگذارد. این در حالی است که رئیسی پیش تر در خواست ۲۲۰ نماینده برای نام نویسی در ریاست جمهوری را نیز در پشت خود دارد که این موضوع از قرابت مجلس با رئیس قوه قضائیه خبر می دهد. به عبارتی رئیسی با کناره گیری از نامزدی ریاست جمهوری، هم رئیس قوه قضائیه خواهد بود و هم صاحب نفوذ و ارج و قرب در دو قوای دیگر و این قدرت او را به مراتب بیشتر خواهد کرد. اما اگر در عرصه ریاست جمهوری بماند و از نهاد ریاست قوه قضائیه خود را جدا کند، آن وقت او رئیس قوای خواهد شد که باید در قبال مسائل مختلف پاسخگو بوده و زیر تیغ تیز انتقادها و حمله ها باشد.

رئیسی بماند - جلیلی وزیر خارجه؟
 با تمامی این احوال اگر رئیسی بماند و جلیلی به نفع او کنار رود یا هر دو حتی به رقابت بپردازند و رئیسی، رئیس جمهور شود. می توان در مورد جایگاه سعید جلیلی در دولت بعد حدس و گمان هایی داشت. اینکه بعید نیست او به عنوان معاون اول یا یکی از معاونان رئیس جمهور لقب بگیرد یا اینکه به احتمال بیشتر با توجه به سابقه اش در وزارت خارجه و همین طور مذاکرات هسته ای، حتی وزیر خارجه دولت سیزدهم باشد و آن وقت مسئولیت دیپلماسی ایران در چنین شرایطی بر عهده جلیلی خواهد بود که نتایج آن قطعنامه ها را در دولت های نهم و دهم داشته است.